

Комунальний заклад вищої освіти  
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»  
Запорізької обласної ради  
Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук  
Кафедра спеціальної освіти

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

Особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми  
молодшого шкільного віку в системі public school з  
інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки

Виконала: здобувач освіти  
групи СОБ(Л)-4(2)  
спеціальності 016 Спеціальна освіта  
Шаповалова Олександра Дмитрівна  
Керівник: Дергач М.А.  
Рецензент: Ніколенко Л.М.  
Нормоконтроль \_\_\_\_\_ Алла НАДТОЧІЙ

Запоріжжя  
2025 р.

## РЕФЕРАТ

Бакалаврська робота: 59 с., 47 джерел, 8 додатків.

Об'єкт дослідження: корекційно-розвиткова робота в системі загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки.

Мета роботи: на основі аналізу нормативно-правової та навчально-методичної складових діяльності закладу освіти з інклюзивним навчанням Сполучених Штатів Америки охарактеризувати особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в системі public school з інклюзивним навчанням.

Методи дослідження: аналіз документації, наукової і методичної літератури, спостереження, бесіди, опитування.

Безбар'єрна та інклюзивна освіта є одним з принципів візії майбутнього освіти та науки України. І хоча інклюзивна освіта була запроваджена вісім років тому, все ще є актуальним питання організації корекційно-розвиткової роботи в загальноосвітніх закладах з інклюзивним навчанням. Саме тому, важливо вивчати досвіді країн, які мають довготривалішу історію впровадження інклюзії в систему освіти. Сполучені Штати Америки – є однією з таких країн. Специфіка устрою управління освітою та різноманітність населення сприяли розвитку значної кількості програм, форм, принципів, засобів, методів, підходів та прийомів роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в школах з інклюзивним навчанням у США, які можуть бути використані на користь вітчизняній освіті.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА, КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВА РОБОТА,  
ДІТИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ, ОСОБЛИВІ ОСВІТНІ ПОТРЕБИ,  
PUBLIC SCHOOL, СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ

## ВСТУП

Вже майже 10 років Україна рухається у напрямку інклюзії. Інклюзія – це, перш за все, світогляд, який впливає на всі сфери нашого життя. Освіта – одна з найважливіших сфер, де запроваджується інклюзія, адже саме через освіту відбувається просвічення населення, нації. Саме в освітньому середовищі ми маємо можливість сформувати інклюзивний світогляд у підростаючого покоління.

В 2017 році в Україні був прийнятий Закон про інклюзивну освіту, який змінив звичний устрій освіти. Інклюзивна освіта в Сполучених Штатах Америки була започаткована значно раніше, у 70-х роках ХХ століття, і за роки розвивалася, змінювалась, вдосконалювалась та накопичила значний досвід.

Сьогодні ми маємо перевагу в розвитку інклюзивної освіти, адже можемо навчитися на досвіді інших країн, оптимізуючи та адаптуючи їхні надбання до нашої педагогічної спадщини. І хоча система освіти в Сполучених Штатах Америки значно відрізняється від вітчизняної, дослідження їхнього досвіду може збагатити знання, сприяти покращенню організації освітнього процесу.

Дослідженням інклюзивної освіти в Сполучених Штатах Америки висвітлено в навчальному посібнику «Інклюзивна освіта», статтях таких вчених Т. Кучай та О. Кучай, А. Аріщенко, Л. Токарук, А. Вербенець, С. Шумаєва та С. Коваленко, Л. Наконечна, О. Тельна та ін. На сьогодні вченими не повною мірою досліджено проблему інклюзивної освіти в Сполучених Штатах Америки, а саме особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в системі public school з інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки.

Об'єкт дослідження: корекційно-розвиткова робота в системі загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки.

Предмет дослідження: особливості організації корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в системі загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки.

Мета дослідження: на основі аналізу нормативно-правової та навчально-методичної складових діяльності закладу освіти з інклюзивним навчанням Сполучених Штатів Америки охарактеризувати особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в системі public school з інклюзивним навчанням.

Завдання дослідження:

1. Визначити нормативно-правові основи забезпечення інклюзивного навчання для дітей молодшого шкільного віку в Сполучених Штатах Америки.
2. Охарактеризувати нормативно-методичне забезпечення інклюзивного навчання для дітей молодшого шкільного віку в Сполучених Штатах Америки.
3. Виявити та описати особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в загальноосвітньому закладі з інклюзивним навчанням у Сполучених Штатах Америки.

Методи дослідження:

- теоретичні (вивчення й аналіз літературних джерел, узагальнення та систематизація, порівняння);
- емпіричні (спостереження).

База дослідження: школа Сент-Джонсбері, в місті Сент-Джонсбері, штат Вермонт, Сполучені штати Америки (257 Western Ave, Saint Johnsbury, VT 05819, USA).

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальна кількість сторінок – 59, з них 45 сторінок основного тексту.

## ВИСНОВКИ

Аналіз нормативно-правових та методичних документів, наукових праць, результати спостереження, бесід та опитування викладачів дозволяє зробити наступні висновки:

1. Визначено і охарактеризовано нормативно-правові основи забезпечення інклюзивного навчання для дітей молодшого шкільного віку в Сполучених Штатах Америки. Встановлено, що у США існує потужна законодавчо-правова база, яка на загальнодержавному (федеральному рівні) регламентує надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами, захищає кваліфікованих осіб від дискримінації на основі їх інвалідності, забезпечує безкоштовною загальною або спеціальною освітою та супутніми допоміжними послугами, які призначені для задоволення індивідуальних освітніх потреб учня відповідно до задоволення потреби учнів без інвалідності; координує дії загальнодержавних, місцевих, освітніх служб щодо державних і федеральних зусиль зі здійснення заходів із поліпшення у школах навчання з інклюзією, щоб «такі діти отримували вигоду від цих зусиль і щоб спеціальна освіта могла стати послугою для таких дітей, а не місцем, куди такі діти відправляються».

2. Проаналізовано та охарактеризовано нормативно-методичне забезпечення інклюзивного навчання для дітей молодшого шкільного віку в штаті Вермонт (США) загалом та школі Сент-Джонсбері. Виявлено, що візія цієї школи полягає у забезпеченні, індивідуальної траєкторії розвитку учня; пріоритетними якостями дитини вважаються шанобливість, турботливість, навчання протягом усього життя, здатність робить позитивний внесок у світову спільноту. Ця візія досягається через принципи вдосконалення, добробут, зв'язки та організацію.

За даними Національного центру освітньої статистик, 18 % учнів від загальної кількості учнів віком від 3 до 21-го років у державних школах штату отримували послуги спеціальної освіти і супутні послуги за Законом «Про

освіту осіб з інвалідністю». Для якісного надання освітніх послуг із представників адміністрації школи, вчителів, терапевтів, корекційних педагогів, логопедів-дефектологів, спеціалістів вузького профілю формуються команда оцінки та планування і команда індивідуальної програми освіти. Саме індивідуальна програма освіти та план 504 визначає, хто з спеціалістів, і в якому обсязі, працюватиме з конкретною дитиною, надаючи основні та супутні послуги, для досягнення цілей програми. Забезпеченням цього процесу керують директор служби підтримки студентів, його асистент та менеджери у справах дітей з особливими освітніми потребами.

3. Виявлено та описано особливості корекційно-розвиткової роботи з дітьми молодшого шкільного віку в школі Сент-Джонсбері (загальноосвітньому державному закладі з інклюзивним навчанням), штату Вермонт (США). У школі Сент-Джонсбері навчаються учні з різними порушеннями: синдром дефіциту уваги та гіперактивності, синдром Дауна, дитячим церебральним паралічем, розладами аутистичного спектра, інтелектуальними порушеннями, порушеннями мови та мовлення, емоційними та психічними порушеннями, поведінковими порушеннями ті інші. Учні з інвалідністю в максимальному обсязі, наскільки це доречно, навчаються разом з дітьми, які не мають інвалідності; кількість учнів з інвалідністю в інклюзивному класі нічим не регулюється. Саме тому тут працює велика команда спеціалістів, яка забезпечує навчальний, виховний та корекційно-розвитковий процеси для учнів школи та дітей, які проживають на території даного шкільного округу.

Можна констатувати, що корекційно-розвиткові заняття надаються додатково до основної освітньої програм вчителями-дефектологами, терапевтами та іншими вузькоспеціалізованими фахівцями; заняття проводяться індивідуально або в малих групах (до 5-ти осіб), в окремих кабінетах, за у вигляді «pull-out services» – послуги, що передбачають вилучення з загального класу; середня тривалість корекційно-розвиткових занять складає 10-30 хвилин, і проводяться вони під час ранкового кола,

полуденку та академічних уроків; програми та прийоми для роботи використовуються залежно від індивідуальних потреб учнів; інтенсивність та частота надання спеціальних послуг визначається індивідуальними потребами учня, та індивідуальною програмою освіти або плану 504.

Отже, у дослідницькій роботі було знайдено, досліджено, перекладено та описано ресурси, які можуть бути використані в Україні для подальшого вивчення та експериментального застосування в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами молодшого шкільного віку в загальноосвітніх закладах з інклюзивним навчанням.